

Aloite / Euran kunnan vesihuoltolaitoksen pumppaamojen ympäristöriskien hallinnan ja toimintavarmuuden parantaminen

Tekla 30.10.2024 § 126
295/10.03.01.04/2024

Valmistelu ja lisätiedot

Valmistelu ja lisätiedot:

käyttöpäällikkö Olli Koivuniemi, puh. (044) 4224 971.

Eurajoen vesiensuojeluyhdistys on 26.9.2024 toimittanut aloitteen Euran kunnan tekniselle lautakunnalle kunnan vesihuoltolaitoksen pumppaamojen ympäristöriskien hallinnan ja toimintavarmuuden parantamiseksi.

Yhdistys on huolissaan Euran Vesihuoltolaitoksen pumppaamojen ympäristöriskien hallinnasta ja toimintavarmuudesta. Aloitteen mukaan vesilaitoksen pumppaamoilla on ollut lukuisia ohitusjuoksutuspäiviä, jolloin niiltä on vuotanut puhdistamatonta jätevettä pääosin Eurajokeen. Vuodot ovat yhdistyksen mukaan aiheuttaneet jokiveteen kiintoaine- ja ravinnekuormitusta sekä suolistobakteerien aiheuttamaa terveystarpeita. Aloitteen mukaan jokivarren asukkaat ja muut veden käyttäjät eivät ole saaneet ilmoitusta kaikista ohitusjuoksutuksista. Erityisen huolissaan Vesiensuojeluyhdistys on Mökin pumppaamon ympäristöriskien hallinnasta ja toimintavarmuudesta. Kyseinen pumppaamo huolehtii Panelian ja Kiukaisten alueiden viemäriverkostojen jätevesien pumppaamisesta siirtoviemäriin, jota pitkin jätevedet päätyvät lopulta puhdistettavaksi Luotsimäen keskuspuhdistamoon Poriin.

Aloitteessa Eurajoen vesiensuojeluyhdistys esittää, että sen saamien tietojen perusteella vesihuoltolaitoksen pumppaamojen ja erityisesti Mökin pumppaamon ympäristöriskien hallinta ja toimintavarmuus varojärjestelmään eivät ole riittävällä tasolla. Yhdistys esittääkin Euran kunnan tekniselle lautakunnalle, että lautakunta käynnistäisi Euran vesihuoltolaitoksen pumppaamojen riskienhallinnan päivittämisen, varmistaa pumppaamojen vikailmoitusten toimintaa ja kehittää häiriöilmoitusjärjestelmää toimivammaksi. Yhdistyksen mukaan ohitusjuoksutuksen sattuessa vesinäytteet tulee ottaa ajantasaisesti, asiantuntevasti ja ne tulee toimittaa viipymättä analysoitavaksi. Näytteistä tulee tutkia myös suolistobakteeripitoisuudet ja tuloksista tulee tiedottaa veden käyttäjille. Lisäksi yhdistys esittää että vesihuoltolaitos päivittää Mökin pumppaamon varojärjestelmiä siten, että varavirtajärjestelmä saadaan käyttöön heti häiriön sattuessa ja vikailmoitusjärjestelmä toimii myös sähkökatkosten aikana.

Aloite on esityslistan liitteenä.

Mökin jätevedenpumppaamolta on tilastoitu neljältä eri päivältä yhteensä kolme ohitusjuoksutusta. 23.11.2023 määrä noin 8 m³, 16.3.2024 määrä noin 50 m³. Syy ohitusjuoksutukselle oli sääolosuhteet ja niiden mukana tulleet vuotovedet. 3. ja 4.8.2024 määrä noin 80 m³. Syy oli laiterikko ja myöhässä tulleet hälytykset. Kaikista ylivuodoista on tehty vaadittavat YLVA-ilmoitukset ja on toimittu viranomaisten antamien ohjeiden mukaan.

Euran vesihuoltolaitos on päivittänyt varautumissuunnitelmansa vuonna 2023.

Automaatiotoimittaja Liningin Oy:n kanssa on selvitetty myöhässä tulleita hälytyksiä. Modeemit käynnistyvät päivittäin uudestaan säännöllisesti ja tällä estetään modeemin jumiutumista. Tieto puuttuu että modeemi olisi saanut yhteyden 4G-verkkoon. Mikäli modeemi ei ole yhteydessä 4G-verkkoon ei pumppamolta saada hälytystietoja. Kyseisenä ajankohtana on lokitietojen mukaan alueella ollut sähkökatkoja. Sähkökatkot vaikuttavat modeemeihin ja tuovat epävarmuutta hälytysjärjestelmään.

Euran vesilaitoksella on yhteistyössä JVP-Eura Oy:n kanssa häiriöilmoitusjärjestelmä. Kyseisestä järjestelmästä on ilmoitettu myös Luotsinmäen keskuspuhdistamolle johdettavien jätevesien ylivuodoista, vaikka JVP-Eura:n ympäristölupaa ei sovelleta Kiukaisten ja Panelian alueen jätevesien ylivuotoihin. Viranomaistahot eivät ole antaneet ohjetta tiedottaa jokivarren asukkaita ylivuodoista. Tiedottamisen tehostamiseksi alueen asukkailta ja maanomistajilta tullaan keräämään yhteystiedot, jotta tieto saadaan heillekin ajankohtaisesti toimitettua.

Näytteet on otettu saatujen ohjeistuksien mukaan. Näytteenottoprosessia parannetaan luomalla selkeä ohjeistus näytteiden ottoon, jotta näytteet saadaan otettua heti kun ylivuoto on tapahtunut ja saadaan realistinen kuva ylivuodon vaikutuksista vesistöön.

Mökin pumppaamo on saneerattu vuonna 2022. Mökin jätevedenpumppaamolla on varavirtayhteys olemassa. Tarvittaessa varavoimaa saadaan syötettyä siirrettävällä varavoimakoneella. Lisäksi pumppaamolla on akut, jotka pitävät modeemit virroissa sähkökatkon sattuessa.

Esittelijä	vt. Tekninen johtaja Ari Jyräkoski
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta merkitsee saadun aloitteen ja siihen annetun vastauksen tiedokseen ja kuittaa aloitteen käsitellyksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.